

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikasının Elm və
Təhsil Nazirliyinin 3-29/3-2-548F/2025/1,
08.09.2025.-ci il tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

Major Code and Name: 7008003 – Sosial iş

BAKİ – 2025

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMININ ÇƏRÇİVƏ SƏNƏDİ

1. Ümumi müddəalar

- 1.1.** Magistratura səviyyəsinin **7008003 – Sosial iş** ixtisası üzrə təhsil proqramı (bundan sonra – təhsil proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların Təsnifatı”na, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq hazırlanmışdır.
- 1.2.** Təhsil proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
- ixtisas üzrə məzunun səriştələrini, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə tədris və təlim metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktur və kadr potensialına olan tələbləri, təhsilalanın təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini davam etdirmə imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - təhsilalanları və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik, bacarıq və təlim nəticələri ilə tanış etmək;
 - təhsil proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı prosesə cəlb olunan tərəfdaşları məlumatlandırmaq.
- 1.3.** Təhsil proqramı, tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə magistr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4.** Təhsilalanın 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 akademik saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Bu zaman auditoriya saatlarının həcmi 12-16 akademik saat təşkil edir. Peşəkar məqsədlər üçün dərinlən öyrənilən ixtisaslaşmalar üzrə həftəlik dərs yükünün həcmi dəyişdirilə bilər.
- 1.5.** Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən ixtisasın həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılan hər bir ixtisaslaşması üzrə ayrıca təhsil proqramı hazırlanmalıdır. Hər bir ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı müvafiq ixtisasın təhsil proqramındakı bölmələrlə yanaşı, həmin ixtisaslaşma üzrə tədris və təlim metodları, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi üsulları, təcrübələrin təşkili və qiymətləndirilməsi və s. bölmələri də əks etdirməlidir.

2. Məzunun səriştələri

- 2.1.** Təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı **ümumi səriştələrə** yiyələnəcəkdir:
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri müstəqil şəkildə həll edə bilmək;
 - müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək, planlaşdırmaq, onların cari və perspektiv nəticələrini təhlil etmək;
 - fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin səbəblərini araşdırmaq, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilmək;

-
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilmək, həmçinin gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək, dəyərləndirmək və qiymətləndirmək;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı öz fəaliyyətini tənqidi şəkildə dəyərləndirmək;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan dilində və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək, əsaslandırmaq, həmçinin mütəxəssis və qeyri mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak etmək;
- müxtəlif üsullarla öz bilik və səriştələrini başqalarına ötürə bilmək;
- istənilən şəraitdə etik davranış qaydalarına uyğun şəkildə fəaliyyət göstərmək, şəxsi davranışlarının etik aspekt və imkanlarını, məhdudiyyətlərini və sosial rolunu anlamaq;
- davamlı öyrənmə və peşəkar inkişafı ilə bağlı özünün və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirə bilmək, həmçinin müstəqil öyrənmə üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilmək;

2.2. Ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə təhsil proqramının sonunda məzun aşağıdakı **peşə səriştələrinə** yiyələnməlidir:

2.2.1. “Gənclərlə iş” ixtisaslaşması üzrə:

- Azərbaycanda gənclərin məşğulluğu sahəsində dövlət siyasətini dünya ölkələrinin qabaqcıl təcrübəsi ilə müqayisəli təhlil etmək və təkliflər hazırlamaq;
- gənclərlə psixososial iş prosesində innovativ texnologiyaların tətbiq imkanlarını təhlil etmək və onların konkret hallarda istifadəsi ilə bağlı qərarlar vermək;
- gənclərlə sosial iş sahəsində deviant və delikvent davranışın qarşısının alınması məqsədilə profilaktik və terapevtik texnologiyaları tətbiq etmək;
- gənclərin məşğulluğu və özünəməşğulluğu sahəsində müvafiq beynəlxalq və yerli proqramları tətbiq etmək, o cümlədən üçüncü sektorun sosial tərəfdaş kimi bu istiqamətdə iştirakını təmin etmək;
- gənclərlə sosial işdə liderliyi, kommunikasiyanın təşkilini, könüllülük fəaliyyətini praktik situasiyalara uyğun tətbiq etmək;
- yerli və beynəlxalq səviyyədə gənclərin sosial-iqtisadi təşəbbüslərinə yönəlmiş proqramların sosial iş çərçivəsində tətbiq imkanlarını qiymətləndirmək.

•

2.2.2. “Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş” ixtisaslaşması üzrə:

- sosial işin müxtəlif növlərini və formalarını müqayisəli şəkildə təhlil etmək və onların praktik tətbiq imkanlarını qiymətləndirmək;
- sosial iş təcrübəsində mövcud etik davranış qaydalarını və nəzəri baxışları müqayisə edərək onların tətbiq perspektivlərini qiymətləndirmək;
- yerli və beynəlxalq təşkilatların təcrübələrini müqayisə edərək sosial-statistik təhlillər aparmaq, əldə olunmuş nəticələri fəaliyyətində tətbiq etmək;
- çətin həyat şəraitində olan vətəndaşların sosial ehtiyaclarına uyğun sosial dəstək tədbirlərini həyata keçirmək;
- risk qruplarının üzləşdiyi sosial problemləri təhlil etmək və onların həlli istiqamətində sosial işçilərin müdaxilə strategiyalarını müəyyənləşdirmək;
- Sosial müdafiə sistemi sahəsində Azərbaycan və beynəlxalq təcrübəni təhlil etmək.

3. Təhsil proqramının strukturu

3.1. Təhsil proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ali elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisaslaşmaların adları	Verilən dərəcə	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
Sosial müdafiənin təşkili	Magistr ali elmi-ixtisas	1,5 il	90
Gənclərlə iş	Magistr ali elmi-ixtisas	1,5 il	90
Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş	Magistr ali elmi-ixtisas	2 il	120
Sosial xidmətlərin təşkili	Magistr ali elmi-ixtisas	1,5 il	90
Əhalinin müxtəlif qrupları ilə sosial iş	Magistr ali elmi-ixtisas	2 il	120
Klinik sosial iş	Magistr ali elmi-ixtisas	2 il	120

3.2. Təhsil proqramı ixtisasdan (ixtisaslaşmadan) asılı olaraq 90 (1,5 il) və ya 120 (2 il) AKTS kreditindən ibarət olmalıdır. Hər semestrə 5 fəndən çox olmamaq şərti ilə 30 kredit nəzərdə tutulmuşdur. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Sıra sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
------------------	-------------------	---------------------

1	Tədqiqat metodları <i>Bu fənn kəmiyyət və keyfiyyət tədqiqat metodlarının, ölçmə, tədqiqat dizaynı və təhlilin qarşılıqlı asılılığına diqqət yetirir. Fənn çərçivəsində tədqiqat sərişələri, kitabxana və internet resurslarından məlumat qaynağı kimi istifadə edilməsi, verilənlərin araşdırılması, təhlil edilərək təqdim edilməsi kimi keyfiyyətin aşılmasını nəzərdə tutur.</i>	0	6
2	Akademik yazı və etika <i>Bu fənnin məqsədi akademik yazı, danışq və dürüstlüyün əsaslarını öyrətmək, magistrantların elmi məqalə, dissertasiya, esse və digər akademik sənədləri peşəkar şəkildə yazmaq, konfrans, simpozium, seminar və elmi diskussiyalarda peşəkar şəkildə danışmaq, nəşr etikasını bacarıqlarını inkişaf etdirməkdir. Fənn təhsilalanlara akademik üslub, mənbələrdən düzgün istifadə, istinad qaydaları və etik normalar haqqında bilik və sərişələr verəcəkdir.</i>	6	6
3	Layihələrin idarə olunması <i>Bu fənn çərçivəsində layihə üzrə komanda quruculuğu və fəaliyyətinin xüsusiyyətləri, layihədə liderlik, layihə menecerinin vəzifələri və digər məsələləri ətraflı izah olunur, eləcə də layihənin mahiyyəti, vaxt cədvəlləri, kommunikasiyalar, təchizat, maraqlı tərəflərlə peşəkar münasibətlər və digər mövzularda biliklər aşılır. Bununla yanaşı, sözügedən fənn layihələrin çevik idarə edilməsi ilə bağlıdır. Burada dəyişikliklər fonunda layihələrin idarə edilməsi, risklərin düzgün qiymətləndirilməsi, "Məhsul sahibi" və "Scrum Master"-in vəzifələri və s. mövzular əhatə olunmalıdır.</i>	6	0
4	Tədqiqat analitikası <i>Bu fənnin tədrisi məlumat təhlili prosesi, məlumat növləri, məlumatların toplanma mənbələri, məlumat təhlili üzrə strategiyaların qurulması, məlumatların təhlil üçün hazırlanması və təmizlənməsi, təhlil üçün məlumatların sistemləşdirilməsi, məlumatların vizuallaşdırılması, sahəyə uyğun olaraq təhlillərdə istifadə olunacaq proqram təminatları ilə tanışlıq ("Excel", "SPSS", "Stata", "R", "MAXQDA", "Matlab", "Python" və s. kimi), ixtisas sahəsində tədqiqatlarda istifadə olunan təhlil metodları ilə təhlillərin aparılması (statistik testlər və təhlillər, kəmiyyət və keyfiyyət təhlilləri, eksperimental təhlillər, anket və sorğu təhlilləri və s. kimi) və təhlillərin əsasında müvafiq rəylərin hazırlanmasını nəzərdə tutur.</i>	0	6

5	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən məcburi fənlər¹ <i>ixtisaslaşmadan asılı olaraq buraya daxil edilən fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında öz əksini tapır.</i>	72	72
...	Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən seçmə fənlər² <i>Müvafiq fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada ixtisaslaşmadan asılı olaraq müəyyən edilir və həmin ixtisaslaşmanın təhsil proqramında əksini tapır.</i>		
Təcrübə			
...	Elmi-pedaqoji təcrübə	6	6
...	Elmi tədqiqat təcrübəsi	0	6
Dissertasiya işi			
...	Magistrlik dissertasiyası	0	18
CƏMİ		90	120

4. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 4.1.** Bu təhsil proqramı üzrə məzunlar təhsil və ya fəaliyyət sahəsi ilə bağlı əsas anlayışlar, nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında sistemli, ümumi təsəvvürə və geniş biliyə malik olmalı, konkret (ixtisaslaşmış) təhsil və ya fəaliyyət sahəsində dərin biliklərə yiyələnmişlər.
- 4.2.** İxtisaslaşmanın təhsil proqramının hər bir fənn üzrə təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.

¹ Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastruktur, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir və müvafiq ixtisaslaşma üzrə qəbul olan təhsilalan üçün məcburi xarakter daşıyır. Bu bölmədə minimum 4 fənn olmalıdır.

² Burada "fənlər" dedikdə fənlərlə yanaşı, layihələr (eləcə də "Capstone" layihəsi), yaradıcılıq işi, laboratoriya işləri və digər aidiyyəti tədris fəaliyyətləri (olduğu təqdirdə) başa düşülür. Bu fənlər akademik heyətin təcrübəsi, tədqiqat infrastruktur, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Sözügedən fənlər müəyyən edilən zaman əmək bazarının təklifləri də nəzərə alınır və bu məqsədlə ali təhsil müəssisələri və əmək bazarı nümayəndələrindən ibarət işçi qrupunun yaradılması tövsiyə olunur. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər təhsilalanlar üçün seçmə xarakter daşımalı, eləcə də təhsilalanların xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır. Bu bölmədə minimum 3 fənn olmalıdır.

4.3. İxtisaslaşma üzrə proqramın təlim nəticələri Əlavə 1-də müəyyən olunur. Fənlər üzrə təlim nəticələri isə hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təhsil proqramının təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.

4.4. Təhsil proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən elmi və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

5. İnfrastruktur və kadr potensialı

5.1. Ali təhsil müəssisəsi tədris, təlim və qiymətləndirmə fəaliyyətlərinin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təchiz edilmiş müasir auditoriyalara malik olmalı, tələbələrə lokal şəbəkə və internetə, elektron kitabxanalara və onlayn arxiv resurslarına fasiləsiz çıxış imkanı yaratmalıdır. Eyni zamanda, tələbələrin ixtisaslaşma üzrə dərin biliklərə yiyələnməsi və elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasını dəstəkləmək məqsədilə müasir elmi jurnallara, elmi məlumat bazalarına və virtual laboratoriya mühitlərinə, akademik etik mühitə inteqrasiya üçün antiplagiat sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

Həmçinin, ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə aşağıdakı infrastruktur və resurs tələbləri də nəzərə alınmalıdır:

“Gənclərlə iş” ixtisaslaşması üzrə:

- Gənclərlə ünsiyyət bacarıqlarının tədrisi üçün video-analiz otaqları;
- Psixoloji müdaxilə texnologiyalarını dəstəkləyən test və təhlil platformaları;

“Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş” ixtisaslaşması üzrə:

- Fərqli sosial qruplarla iş üzrə rollu oyun simulyatorları;
- Məişət zorakılığı, əmək münasibətləri, təhsil və səhiyyə mövzularında sosial iş modulları;

5.2. Ali təhsil müəssisələrinin tədrisə cəlb olunan akademik heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Elmi dərəcəsi olmayan, lakin müvafiq sahədə ən az 5 il iş təcrübəsi olan mütəxəssislər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, elmi ada və ya elmi dərəcəyə sahib olan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Karyera imkanları və ömürboyu təhsil

6.1. Sosial iş ixtisası üzrə məzunlar əmək və sosial müdafiə, gənclərlə iş, təhsil, səhiyyə, hüquq, reabilitasiya, psixi sağlamlıq, sosial xidmətlərin təşkili və idarə olunması, icma əsaslı və beynəlxalq sosial proqramlar kimi müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən dövlət, qeyri-hökumət və özəl qurumlarda peşəkar sosial işçi, mütəxəssis, baş mütəxəssis və struktur bölmə rəhbərləri

kimi fəaliyyət göstərə bilərlər. Həmçinin müvafiq ixtisası bitirən məzunlar müxtəlif sosial layihələrdə, startup və innovativ təşəbbüslərdə, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, habelə magistrlik dissertasiyası müdafiə edənlər isə ali təhsil müəssisələrində və elmi-tədqiqat qurumlarında elmi-pedaqoji və elmi-tədqiqat fəaliyyətlərində iştirak edə bilərlər. Ayrı-ayrı ixtisaslaşmalar üzrə isə məzunlar aşağıdakı sahələrdə qeyd olunan müxtəlif peşələrdə işləyə biləcəklər:

“Gənclərlə iş” ixtisaslaşması üzrə:

- gənclər və idman sahəsində dövlət və qeyri-dövlət strukturlarında gənclərlə iş üzrə mütəxəssis, proqram koordinatoru;
- gənclər təşkilatları (QHT), klublar və ictimai birliklərdə gənclər proqramları üzrə layihə rəhbəri, sosial işçi;
- təhsil müəssisələrinin gənclərlə iş bölmələrində gənclərlə iş üzrə kurator, psixososial dəstək mütəxəssisi;
- sosial-psixoloji dəstək və inkişaf mərkəzlərində psixososial məsləhətçi, gənclərlə fərdi iş üzrə terapevtik mütəxəssis.

“Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş” ixtisaslaşması üzrə:

- təhsil, səhiyyə, hüquq və penitensiar sistemlərdə sosial işçi, reabilitasiya üzrə məsləhətçi, müdaxilə planlaşdırıcısı;
- gender və ailə məsələləri üzrə təşkilatlarda gender məsələləri üzrə sosial məsləhətçi, layihə koordinatoru;
- məişət zorakılığı ilə mübarizə və müdafiə strukturlarında qurbanlarla iş üzrə sosial işçi, psixososial dəstək mütəxəssisi;
- sosial risk qrupları ilə işləyən mərkəzlərində sosial inteqrasiya üzrə mütəxəssis, fərdi planlaşdırma üzrə məsləhətçi;
- inteqrasiya və sosial adaptasiya proqramlarında layihə rəhbəri, sosial yönləndirmə üzrə əlaqələndirici.

- 6.2.** Ali təhsil müəssisəsi təhsil proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb-səhifələrində yerləşdirməlidir.
- 6.3.** Ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən (magistrlik dissertasiyasını müdafiə edən), yaxud təhsili ona bərabər tutulan şəxslər (tibbi təhsildə həkim-mütəxəssis) fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya qəbul oluna bilərlər.
- 6.4.** Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömür boyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyəti üzrə təlim nəticələri

“Gənclərlə iş” ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Elmi etika prinsiplərinə və akademik yazı standartlarına riayət etməklə sahə üzrə məlumatların təhlilini həyata keçirməyi, həmçinin müvafiq layihələrin planlaşdırılması, idarə olunması və nəticələrinin qiymətləndirilməsi prosesini səmərəli şəkildə təşkil etməyi bacaracaq.
PTN 2. Gənclərlə sosial işin qanunvericilik bazasının təhlilində istifadə olunan üsul və metodologiyaları araşdırmağı bacaracaq.
PTN 3. Gənclərlə sosial işə aid texnologiyaların istiqamətlərini, formalarını və üsullarını təhlil edəcək.
PTN 4. Sosial işdə etik davranışla bağlı sosial dəyər və normaları tətbiq etməyi bacaracaq.
PTN 5. Gənclərin məşğulluğu sahəsində sosial işin təkmilləşdirilməsi məqsədilə müxtəlif yeni çağırışları təhlil edəcək.
PTN 6. Gənclərlə psixoloji, sosial və iqtisadi işin əsas üsulları, formalarını və istiqamətlərini öyrənəcək.
PTN 7. Gənclərin sosial iştirakçılığını, özünütədqiqat və liderlik potensialını gücləndirmək məqsədilə fərdi və qrup yönümlü metodları tətbiq etməyi bacaracaq.

“Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş” ixtisaslaşması üzrə:

Proqramın təlim nəticələri (PTN)
PTN 1. Elmi etika prinsiplərinə əsaslanaraq sahə üzrə problemləri müəyyənləşdirməyi, həlli istiqamətində tədqiqat suallarını formalaşdırmağı, uyğun tədqiqat metodlarını seçib tətbiq etməyi, verilənləri analitik üsullarla təhlil etməyi və əldə olunan nəticələri akademik yazı standartlarına uyğun şəkildə təqdim etməyi bacaracaq.
PTN 2. Müasir rəqəmsal cəmiyyətdə sosial proseslərin tənzimlənməsi və optimal idarə edilməsi yollarını təhlil edəcək.
PTN 3. İctimai qrupların və birliklərin maraqlarını nəzərə almaqla sosial problemlərin həlli üçün təklif və tövsiyələri hazırlamağı bacaracaq.
PTN 4. Sosial iş elminin mövcud vəziyyəti, onun inkişaf tendensiyaları və perspektivlərini təhlil edəcək.
PTN 5. Sosial xidmət siyasətinin istiqamətlərini və formalarını təhlil edəcək.
PTN 6. Sosial xidmət siyasətində istifadə oluna biləcək yanaşmalardan (psixoloji, statistik, proqnostik, iqtisadi və s.) istifadə edə biləcək.
PTN 7. Sosial işin nəzəri-metodoloji əsaslarını araşdırmağı bacaracaq.

Fənn Təlim Nəticələri
“Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələri üzrə sosial iş” ixtisaslaşması üzrə

1. Sosial işə giriş

FTN 1. Sosial işin predmetini, prinsiplərini və funksiyalarını tərif edir, fərqləndirir və izah edir; sosial işin cəmiyyətdəki rolunu və əhəmiyyətini əsaslandırır.

FTN 2. Sosial problemləri və onların yaranma səbəblərini təhlil edir, təsnif edir və əlaqələndirir; fərdlərin və sosial qrupların ehtiyaclarını müəyyənləşdirir və prioritetləşdirir.

FTN 3. Sosial siyasət və sosial müdafiə sistemlərinin mahiyyətini müqayisə edir, şərh edir və qiymətləndirir; onların insanların rifahına təsirini əsaslandırır.

FTN 4. Sosial işdə etik prinsipləri və peşə davranış standartlarını tətbiq edir, analiz edir və qiymətləndirir; etik qərarvermə bacarığını formalaşdırır.

FTN 5. Müxtəlif sosial qruplarla (uşaqlar, gənclər, yaşlılar, əlillər və s.) işləmək üçün ilkin ünsiyyət və yardım bacarıqlarını tətbiq edir; praktiki fəaliyyətə hazırlığını nümayiş etdirir və refleksiya edir.

2. Sosial işin nəzəriyyəsi və təcrübəsi

FTN 1. Sosial işin əsas nəzəri istiqamətlərini və modellərini təsnif edir, müqayisə edir və izah edir; onların praktik fəaliyyətə tətbiqini şərh edir və qiymətləndirir.

FTN 2. Sosial problemlərin həllində nəzəri bilikləri praktik fəaliyyətlə inteqrasiya edir və əlaqələndirir; nəzəriyyə və təcrübə arasındakı qarşılıqlı asılılığı təhlil edir və əsaslandırır.

FTN 3. Sosial işdə istifadə olunan metod və texnologiyaları seçir, tətbiq edir və effektivliyini qiymətləndirir; müxtəlif situasiyalar üçün uyğun yanaşma formalaşdırır.

FTN 4. Sosial qruplarla iş prosesində praktiki bacarıqları tətbiq edir və nümayiş etdirir; sosial müdaxilə strategiyalarını hazırlayır və əsaslandırır.

FTN 5. Sosial iş fəaliyyətində etik prinsipləri nəzəri biliklərlə uzlaşdırır və tətbiq edir; peşəkar davranış və məsuliyyət anlayışını qiymətləndirir və möhkəmləndirir.

3. Sosial kontekstdə insan davranışı

FTN 1. İnsan davranışına təsir edən sosial amilləri müəyyənləşdirir və təsnif edir, sosial mühitin şəxsiyyətin formalaşmasındakı rolunu təhlil edir və izah edir; sosiallaşma prosesinin mərhələlərini şərh edir.

FTN 2. Sosial qrupların fərdi davranışa təsir mexanizmlərini müəyyənləşdirir, izah edir və müqayisə edir; qrupdaxili münasibətlərin formalaşmasını təhlil edir və modelləşdirir.

FTN 3. Sosial rollar və statusların davranışda yaratdığı fərqləri fərqləndirir və qiymətləndirir; rol/status dəyişikliyi ilə davranış modellərindəki dəyişiklikləri proqnozlaşdırır və izah edir.

FTN 4. Deviant və konflikt davranışların yaranma səbəblərini müəyyənləşdirir, səbəb–nəticə və kontekst əlaqələrini təhlil edir və qiymətləndirir; sosial mühitlə qarşılıqlı təsiri şərh edir.

FTN 5. Sosial iş praktikasında insan davranışı ilə bağlı nəzəri bilikləri tətbiq edir və vaka-analiz aparır; nəzəriyyəni konkret situasiyalarla əlaqələndirir və müdaxilə qərarlarını əsaslandırır.

4. Sosial işin sahə təcrübəsi

FTN 1. Praktik sosial iş situasiyalarında nəzəri bilikləri tətbiq edir.

FTN 2. Müxtəlif sosial qruplarla effektiv ünsiyyət və əməkdaşlıq bacarıqlarını inkişaf etdirir.

FTN 3. Problemləri analiz edir, qiymətləndirir və praktik həll yolları təklif edir.

FTN 4. Sosial xidmətlərin təşkili və idarə edilməsində real iş təcrübəsi qazanır.

FTN 5. Peşəkar etik prinsiplərə uyğun olaraq müştəri və icma ilə işləmə bacarığını formalaşdırır.

5. Ailə və uşaqlarla sosial iş

FTN 1. Müasir rəqəmsal cəmiyyətin sosial strukturu və idarəetmə mexanizmlərini təhlil edir.

FTN 2. Sosial problemlərin həllində rəqəmsal texnologiyaların və sosial innovasiya alətlərinin tətbiqini qiymətləndirir.

FTN 3. Sosial idarəetmənin səmərəliliyini artırmaq məqsədilə rəqəmsal həllər və innovativ modellər hazırlayır.

FTN 4. Sosial siyasətin formalaşmasında e-idarəetmə və məlumat analitikasının rolunu izah edir.

FTN 5. Rəqəmsal transformasiya proseslərində etik prinsiplərə və sosial məsuliyyətə əsaslanan qərarlar qəbul edir.

6. Əhəlinin müxtəlif sosial qrupları ilə sosial iş

FTN 1. Müxtəlif sosial qrupların xüsusiyyətlərini və ehtiyaclarını müəyyən etmək bacarığını inkişaf etdirir.

FTN 2. Hər bir qrup üçün uyğun sosial müdaxilə və dəstək strategiyaları hazırlayır və tətbiq edir.

FTN 3. Sosial problemlərin səbəblərini analiz edir və həll yolları təklif edir.

FTN 4. Multikultural və inklüziv yanaşmalar əsasında qruplarla effektiv ünsiyyət qurur.

FTN 5. Sosial iş prinsiplərinə və etik normalara uyğun olaraq müxtəlif qruplarla professional əməkdaşlıq bacarığını formalaşdırır.

7. Sosial iş praktikasında ictimai maraqların müdafiə olunması.

FTN 1. İctimai maraqların qorunması və sosial ədalətin təmin olunması üçün hüquqi və etik əsasları tətbiq edə bilir.

FTN 2. Sosial problemləri müəyyən edir və ictimai maraqların müdafiəsi üçün strategiyalar hazırlayır.

FTN 3. İctimaiyyət, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları ilə effektiv əməkdaşlıq qurur.

FTN 4. Sosial siyasət və qanunvericilik kontekstində ictimai maraqların müdafiəsini həyata keçirir.

FTN 5. Sosial iş prinsiplərini nəzərə alaraq cəmiyyət üçün maarifləndirmə və təşviqat fəaliyyəti aparır.

8. Sosial psixologiya

FTN 1. Fərdlərin və qrupların davranışlarını sosial kontekstdə analiz edə bilir.

FTN 2. Sosial təsir, stereotiplər və qrup dinamikalarını müəyyən edir və qiymətləndirir.

FTN 3. Müxtəlif sosial mühitlərdə effektiv ünsiyyət və münasibət qurma bacarığını tətbiq edir.

FTN 4. Sosial konfliktləri və gərginlikləri nəzərə alaraq psixoloji müdaxilə və dəstək strategiyaları hazırlayır.

FTN 5. Sosial davranışları müşahidə edir və empirik tədqiqat metodlarından istifadə edərək nəticələr çıxarır.

9. Ahıllarla sosial iş

FTN 1. Ahıl şəxslərin həyat keyfiyyətini artırmaq üçün sosial dəstək və xidmətləri planlaya və tətbiq edə bilir.

FTN 2. Ahılların fiziki, psixoloji və sosial ehtiyaclarını qiymətləndirərək fərdi sosial iş strategiyaları hazırlayır.

FTN 3. Ahıllarla ünsiyyət və empati bacarıqlarını effektiv şəkildə istifadə edir.

FTN 4. Ahılların hüquqlarını qorumaq və onların cəmiyyətdə iştirakını təmin etmək üçün müdafiə tədbirləri həyata keçirir.

FTN 5. Multidissiplinar komandalarla əməkdaşlıq edərək ahıllara sosial xidmətlərin keyfiyyətini artırır.

10. Sosial sığorta

FTN 1. Sosial sığorta sistemlərinin prinsiplərini və mexanizmlərini təhlil edib tətbiq edə bilir.

FTN 2. Fərdlərin və qrupların sığorta hüquqlarını qiymətləndirərək müvafiq sosial təminat xidmətlərini yönləndirir.

FTN 3. Sosial sığorta proqramlarının effektivliyini qiymətləndirmək üçün statistik və maliyyə məlumatlarını istifadə edir.

FTN 4. Müxtəlif sosial qruplar üçün risklərin idarə olunması və sığorta ödənişləri ilə bağlı məsləhətlər verir.

FTN 5. Sosial sığorta qanunvericiliyi və siyasətləri üzrə maarifləndirici tədbirlər keçirərək vətəndaşların məlumatlılığını artırır.

11. HIV/QİCS və vərəm ilə yaşayan insanlar, narkotik istifadəçilər ilə sosial iş

FTN 1. HIV/QİCS, vərəm və narkotik istifadəçilərinin xüsusi ehtiyaclarını müəyyən edib onların sosial dəstək xidmətlərini təşkil edə bilir.

FTN 2. Bu qruplarla işləyərkən etik prinsipləri tətbiq edərək peşəkar və etibarlı münasibət qurur.

FTN 3. Müxtəlif resurs və xidmətlərdən istifadə edərək risklərin azaldılması və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üzrə müvafiq proqramlar hazırlayır.

FTN 4. Bu insanların sosial inteqrasiyasını və cəmiyyətlə əlaqələrini gücləndirəcək müdaxilələr həyata keçirir.

FTN 5. Maarifləndirmə və profilaktik tədbirlər vasitəsilə cəmiyyətdə stigma və diskriminasiyanın qarşısını almaqda fəal olur.

12. Deviant davranışlı şəxslərlə sosial iş

FTN 1. Deviant davranışların səbəb və nəticələrini təhlil edərək fərdi və qrup səviyyəsində sosial müdaxilələr planlaya bilir.

FTN 2. Deviant davranış sərgiləyən şəxslərlə işləyərkən etik prinsiplərə və peşə standartlarına riayət edir.

FTN 3. Reabilitasiya və sosial inteqrasiya proqramlarını hazırlayıb həyata keçirir.

FTN 4. Risk qrupları və problemli davranış nümunələrini müəyyən edib onların qarşısının alınması üçün tədbirlər görür.

FTN 5. Cəmiyyətin fərdi və qrup səviyyəsində təhlükəsizliyini təmin edəcək maarifləndirmə və sosial dəstək fəaliyyətlərini həyata keçirir.

13. Qruplarla psixososial iş

FTN 1. Qrupların sosial-psixoloji dinamikalarını təhlil edir və təsnif edir; qrup daxilində münasibətlərin formalaşmasını izah edir və qiymətləndirir.

FTN 2. Qruplarla iş metod və texnikalarını seçir, uyğunlaşdırır və tətbiq edir; onların effektivliyini qiymətləndirir.

FTN 3. Qrup iştirakçılarının fərdi və kollektiv ehtiyaclarını müəyyənləşdirir və prioritetləşdirir; ölçülə bilən məqsədlərlə psixososial müdaxilə planı hazırlayır.

FTN 4. Qrup prosesində konflikt və deviant davranışları aşkarlayır, idarə edir və vasitəçilik edir; qrupdaxili münasibətləri qorumaq üçün qaydaları tətbiq edir və təhlükəsiz mühit yaradır.

FTN 5. Qruplarla psixososial iş üzrə nəzəri bilikləri praktikaya tətbiq edir və fasilitasiya edir; iştirakçıların sosial-emosional inkişafını dəstəkləyir və refleksiya aparır.

14. Tədqiqat metodları

FTN 1. Tədqiqat problemini və suallarını formalaşdırır, hipotez(ləri) qurur və əsaslandırır.

FTN 2. Kəmiyyət, keyfiyyət və qarışıq dizaynları müqayisə edir, məqsədə uyğun dizaynı seçir və planlaşdırır.

FTN 3. Nümunə götürmə strategiyasını və ölçmə alətlərini hazırlayır, keçərlilik və etibarlılığı qiymətləndirir.

FTN 4. Məlumat toplama prosedurlarını (sorgu, müsahibə, müşahidə) tətbiq edir və protokollaşdırır.

FTN 5. Etik tələbləri (razılıq, məxfilik, risklərin azaldılması) şərh edir və tədqiqat planına inteqrasiya edir.

15. Akademik yazı və etika

FTN 1. Tədqiqat mövzusu üzrə ədəbiyyatı axtarır, seçir və tənqidi icmal edir.

FTN 2. IMRaD strukturu üzrə akademik mətn (giriş–metod–nəticə–müzakirə) yazır və redaktə edir.

FTN 3. Sitat və istinad qaydalarını (məs., APA/MLA) düzgün tətbiq edir; istinad siyahısını formatlaşdırır.

FTN 4. Plagiat risklərini aşkarlayır və qarşısını alır (sitat, parafraz, istinad tətbiq edir).

FTN 5. Akademik və peşə etikasını dilemmələrini təhlil edir, əsaslandırılmış mövqe və etik qərar formalaşdırır.

16. Tədqiqat analitikası

FTN 1. Məlumatları toplayır, təmizləyir və strukturlaşdırır; meta-məlumatı sənədləşdirir.

FTN 2. Təsviri statistikanı və ilkin araşdırma analizini (EDA) icra edir; cədvəl və qrafiklərlə vizuallaşdırır.

FTN 3. Hipotez testlərini (məs., t-test, χ^2), korrelyasiya və sadə reqressiyanı seçir, tətbiq edir və şərh edir.

FTN 4. Analiz nəticələrini təfsir edir, etibar intervalı və təsir ölçüsü ilə qiymətləndirir, məhdudiyyətləri göstərir.

FTN 5. Tapıntıları auditoriyaya uyğun hesabat və təqdimat şəklində hazırlayır, analitik prosesin təkrarlanmasını təmin edir.

“Gənclərlə iş” ixtisaslaşması üzrə

1. Sosial işə giriş

FTN 1. Sosial işin predmetini, prinsiplərini və funksiyalarını tərif edir, fərqləndirir və izah edir; sosial işin cəmiyyətdəki rolunu və əhəmiyyətini əsaslandırır.

FTN 2. Sosial problemləri və onların yaranma səbəblərini təhlil edir, təsnif edir və əlaqələndirir; fərdlərin və sosial qrupların ehtiyaclarını müəyyənləşdirir və prioritetləşdirir.

FTN 3. Sosial siyasət və sosial müdafiə sistemlərinin mahiyyətini müqayisə edir, şərh edir və qiymətləndirir; onların insanların rifahına təsirini əsaslandırır.

FTN 4. Sosial işdə etik prinsipləri və peşə davranış standartlarını tətbiq edir, analiz edir və qiymətləndirir; etik qərarvermə bacarığını formalaşdırır.

FTN 5. Müxtəlif sosial qruplarla (uşaqlar, gənclər, yaşlılar, əlillər və s.) işləmək üçün ilkin ünsiyyət və yardım bacarıqlarını tətbiq edir; praktiki fəaliyyətə hazırlığını nümayiş etdirir və refleksiya edir.

2. Sosial işin nəzəriyyəsi və təcrübəsi

FTN 1. Sosial işin əsas nəzəri istiqamətlərini və modellərini təsnif edir, müqayisə edir və izah edir; onların praktik fəaliyyətə tətbiqini şərh edir və qiymətləndirir.

FTN 2. Sosial problemlərin həllində nəzəri bilikləri praktik fəaliyyətlə inteqrasiya edir və əlaqələndirir; nəzəriyyə və təcrübə arasındakı qarşılıqlı asılılığı təhlil edir və əsaslandırır.

FTN 3. Sosial işdə istifadə olunan metod və texnologiyaları seçir, tətbiq edir və effektivliyini qiymətləndirir; müxtəlif situasiyalar üçün uyğun yanaşma formalaşdırır.

FTN 4. Sosial qruplarla iş prosesində praktiki bacarıqları tətbiq edir və nümayiş etdirir; sosial müdaxilə strategiyalarını hazırlayır və əsaslandırır.

FTN 5. Sosial iş fəaliyyətində etik prinsipləri nəzəri biliklərlə uzlaşdırır və tətbiq edir; peşəkar davranış və məsuliyyət anlayışını qiymətləndirir və möhkəmləndirir.

3. Sosial kontekstdə insan davranışı

FTN 1. İnsan davranışına təsir edən sosial amilləri müəyyənləşdirir və təsnif edir, sosial mühitin şəxsiyyətin formalaşmasındakı rolunu təhlil edir və izah edir; sosiallaşma prosesinin mərhələlərini şərh edir.

FTN 2. Sosial qrupların fərdi davranışa təsir mexanizmlərini müəyyənləşdirir, izah edir və müqayisə edir; qrupdaxili münasibətlərin formalaşmasını təhlil edir və modelləşdirir.

FTN 3. Sosial rollar və statusların davranışda yaratdığı fərqləri fərqləndirir və qiymətləndirir; rol/status dəyişikliyi ilə davranış modellərindəki dəyişiklikləri proqnozlaşdırır və izah edir.

FTN 4. Deviant və konflikt davranışların yaranma səbəblərini müəyyənləşdirir, səbəb–nəticə və kontekst əlaqələrini təhlil edir və qiymətləndirir; sosial mühitlə qarşılıqlı təsiri şərh edir.

FTN 5. Sosial iş praktikasında insan davranışı ilə bağlı nəzəri bilikləri tətbiq edir və vaka-analiz aparır; nəzəriyyəni konkret situasiyalarla əlaqələndirir və müdaxilə qərarlarını əsaslandırır.

4. Proqram qiymətləndirilməsi və monitorinqi

FTN 1. Sosial proqramların məqsəd və vəzifələrini analiz edir, onların cəmiyyətə təsirini qiymətləndirir və izah edir.

FTN 2. Qiymətləndirmə və monitorinq metodlarını seçir, müqayisə edir və tətbiq edir; bu metodların mexanizmlərini şərh edir.

FTN 3. Proqramların effektivliyini ölçmək üçün göstəriciləri müəyyənləşdirir, tətbiq edir və nəticələri analiz edir.

FTN 4. Monitorinq zamanı toplanan məlumatları toplayır, sistemləşdirir, təhlil edir və nəticələri təqdim edir.

FTN 5. Qiymətləndirmə nəticələrinə əsaslanaraq qərarlar hazırlayır, əsaslandırır və proqramların təkmilləşdirilməsi yollarını müəyyənləşdirir.

5. Gənclərlə işin psixoloji əsasları

FTN 1. Gənclərin inkişaf xüsusiyyətlərini və psixoloji amillərini analiz edir və izah edir.

FTN 2. Gənclərin motivasiya və davranış mexanizmlərini araşdırır, müqayisə edir və qiymətləndirir.

FTN 3. Ünsiyyət və məsləhət prosesində psixoloji prinsipləri tətbiq edir və effektiv kommunikasiya bacarıqlarını inkişaf etdirir.

FTN 4. Gənclərin problemlərinin səbəblərini müəyyənləşdirir, təhlil edir və sosial-emosional vəziyyətlərini qiymətləndirir.

FTN 5. Psixoloji bilikləri sosial iş praktikasında integrasiya edir, fərdi yanaşma və müdaxilə bacarıqlarını formalaşdırır.

6. Azərbaycanda gənclər və təhsil üzrə dövlət siyasəti

FTN 1. Gənclər və təhsil siyasətinin prinsiplərini təhlil edir, izah edir və dövlətin rolunu qiymətləndirir.

FTN 2. Təhsil və gənclər proqramlarının həyata keçirilməsini araşdırır, qiymətləndirir və nəticələri əsaslandırır.

FTN 3. Dövlət siyasətinin hüquqi əsaslarını öyrənir, şərh edir və tətbiqini izah edir.

FTN 4. Gənclərlə iş üzrə dövlət imkanlarını müəyyənləşdirir və resursların istifadəsini təhlil edir.

FTN 5. Dövlət siyasətinin təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər hazırlayır və praktik tətbiqi qiymətləndirir.

7. İcmaların inkişafı

FTN 1. İcmaların struktur və funksiyalarını analiz edir, təsvir edir və sosial rolunu qiymətləndirir.

FTN 2. İcmalardakı sosial aktorların təsirini araşdırır və qarşılıqlı əlaqələri təhlil edir.

FTN 3. İcma problemlərini və ehtiyaclarını müəyyənləşdirir, prioritetləşdirir və həll yollarını qiymətləndirir.

FTN 4. İcma inkişafı üzrə proqram və layihələrin hazırlanmasını öyrənir, planlaşdırır və resurs istifadəsini analiz edir.

FTN 5. İcma inkişafına yönəlik strategiyaları tətbiq edir, qiymətləndirir və təkmilləşdirir.

8. İstirahət fəaliyyətinin menecmenti

FTN 1. İstirahət fəaliyyətlərinin planlaşdırılması və təşkilini təhlil edir və sosial əhəmiyyətini izah edir.

FTN 2. İstirahət proqramlarını hazırlayır, tətbiq edir və resurs istifadəsini qiymətləndirir.

FTN 3. Fərdi və qrup ehtiyaclarını müəyyənləşdirir, təhlil edir və uyğun fəaliyyət formaları seçir.

FTN 4. Menecment prosesində problemləri idarə edir, qərar verir və effektivliyi artırır.

FTN 5. İstirahət fəaliyyətlərini monitorinq edir, nəticələri təhlil edir və inkişaf strategiyaları hazırlayır.

9. Gənclərlə iş metodikası

FTN 1. Gənclərlə işin metodlarını təhlil edir, müqayisə edir və situasiyalara uyğun tətbiq edir.

FTN 2. Fərdi və qrup fəaliyyətlərini planlaşdırır, məqsədləri müəyyənləşdirir və strategiyalar hazırlayır.

FTN 3. Ünsiyyət və məsləhət prosesində metodik prinsipləri tətbiq edir və kommunikasiya bacarığını inkişaf etdirir.

FTN 4. Gənclərin ehtiyac və problemlərini müəyyənləşdirir və müdaxilə planlarını əsaslandırır.

FTN 5. Nəzəri bilikləri praktik fəaliyyətlə əlaqələndirir, tətbiq edir və nəticələri qiymətləndirir.

10. Gənclərin sosial problemləri

FTN 1. Gənclərin sosial problemlərinin növlərini analiz edir və səbəblərini izah edir.

FTN 2. Sosial risk və təzyiq faktorlarını müəyyənləşdirir, təhlil edir və qarşılıqlı əlaqələrini izah edir.

FTN 3. Sosial problemlərin qarşısının alınması və həlli üçün metodları tətbiq edir və müdaxilə planları hazırlayır.

FTN 4. Gənclərlə iş zamanı problemləri diaqnostika edir, fərdi və kollektiv yanaşmaları qiymətləndirir.

FTN 5. Nəzəri bilikləri praktik fəaliyyətə integrasiya edir, gənclərin adaptasiyasını dəstəkləyir və təkmilləşdirir.

11. Sosial xidmət siyasəti

FTN 1. Sosial xidmət siyasətinin prinsiplərini və strategiyalarını təhlil edir və dövlət–qeyri-dövlət rollarını izah edir.

FTN 2. Sosial xidmət proqramlarını araşdırır, qiymətləndirir və təsir mexanizmlərini izah edir.

FTN 3. Sosial siyasətin hüquqi əsaslarını öyrənir, şərh edir və etik çərçivəsini qiymətləndirir.

FTN 4. Siyasətin effektivliyini ölçür, təhlil edir və təkmilləşdirilməsi üçün təkliflər formalaşdırır.

FTN 5. Sosial siyasət prinsiplərini praktik fəaliyyətə tətbiq edir, strategiyalar hazırlayır və nəticələri qiymətləndirir.

12. Sosial siyasətin təhlili

FTN 1. Sosial siyasətin prinsiplərini təhlil edir və dövlətin sosial təsir mexanizmini izah edir.

FTN 2. Müxtəlif sahələrdə sosial siyasətin effektivliyini qiymətləndirir və nəticələrini əsaslandırır.

FTN 3. Müxtəlif ölkələrin sosial siyasət təcrübələrini müqayisə edir və ümumiləşdirir.

FTN 4. Siyasətin hüquqi bazasını öyrənir, tətbiq edir və mexanizmlərini təhlil edir.

FTN 5. Sosial siyasətin təkmilləşdirilməsi üçün analitik qərarlar verir və praktik tövsiyələr hazırlayır.

13. Könüllülük fəaliyyətinin təşkili

FTN 1. Könüllülük fəaliyyətinin prinsiplərini müəyyənləşdirir, izah edir və sosial əhəmiyyətini təhlil edir.

FTN 2. Könüllülərin seçimi və motivasiyası proseslərini planlaşdırır, həyata keçirir və komanda koordinasiyasını təmin edir.

FTN 3. Könüllülük proqramlarını tərtib edir, idarə edir və effektivliyini qiymətləndirir.

FTN 4. Sosial tərəfdaşlarla əməkdaşlığı qurur, əlaqələndirir və kommunikasiya bacarıqlarını inkişaf etdirir.

FTN 5. Könüllülük fəaliyyətində riskləri aşkarlayır, idarə edir və qərarvermə bacarığını formalaşdırır.

14. Gənclərin məşğulluğu və əmək bazarı

FTN 1. Əmək bazarının strukturunu təhlil edir və gənclərin məşğulluq imkanlarını qiymətləndirir.

FTN 2. İşə yerləşmə və karyera planlaması üçün strategiyaları hazırlayır və tətbiq edir.

FTN 3. Əmək bazarı tələblərini araşdırır və uyğun tövsiyələr formalaşdırır.

FTN 4. Gənclərin təlim və məşğulluq proqramlarında iştirakını təhlil edir və təşviq strategiyalarını tətbiq edir.

FTN 5. Məşğulluq problemlərini analiz edir, həll yolları təklif edir və qərarvermə bacarıqlarını inkişaf etdirir.

15. Layihələrin idarə edilməsi.

FTN 1. Layihə anlayışını, həyat dövrlərini və idarəetmə prinsiplərini izah edir və fərqləndirir; layihənin məqsəd və nəticələrini formalaşdırır.

FTN 2. Layihə planlaşdırma prosesini tətbiq edir; məqsədləri, tapşırıqları, resursları və vaxt cədvəlini hazırlayır və əsaslandırır.

FTN 3. Layihə risklərini və maraqlı tərəfləri müəyyənləşdirir və təhlil edir; risklərin idarə olunması üzrə strategiyalar hazırlayır.

FTN 4. Layihənin icrası və monitorinqi üçün göstəriciləri müəyyənləşdirir, nəticələri ölçür və qiymətləndirir; layihə hesabatını tərtib edir.

FTN 5. Komanda işini və kommunikasiya proseslərini təşkil edir və əlaqələndirir; layihə rəhbəri kimi liderlik və qərarvermə bacarıqlarını nümayiş etdirir.

16. Akademik yazı və etika

FTN 1. Tədqiqat mövzusu üzrə ədəbiyyatı axtarır, seçir və tənqidi icmal edir.

FTN 2. IMRaD strukturu üzrə akademik mətn (giriş–metod–nəticə–müzakirə) yazır və redaktə edir.

FTN 3. Sitat və istinad qaydalarını (məs., APA/MLA) düzgün tətbiq edir; istinad siyahısını formatlaşdırır.

- FTN 4.** Plagiat risklərini aşkarlayır və qarşısını alır (sitat, parafraz, istinad tətbiq edir).
- FTN 5.** Akademik və peşə etikası dilemmələrini təhlil edir, əsaslandırılmış mövqə və etik qərar formalaşdırır.

Əlavə 2

Təhsil proqramı və tədris fəaliyyətlərinin təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisaslaşmanın təhsil proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına necə dəstək verdiyini müəyyənləşdirməlidir.

Həyat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində sosial iş

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri						
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6	PTN 7
Tədqiqat metodları	X						X
Akademik yazı və etika	X						
Tədqiqat analitikası	X	X					
Sosial işə giriş				X			
Sosial işin nəzəriyyəsi və təcrübəsi				X			X
Sosial kontekstdə insan davranışı							X
Sosial xidmət siyasəti		X			X		
Sosial işin sahə təcrübəsi			X				X
Rəqəmsal dövrdə sosial innovasiyalar və idarəetmə.		X					
Əhəlinin müxtəlif sosial qrupları ilə sosial iş			X				
İcmaların inkişafı			X				
Sosial iş praktikasında ictimai maraqların müdafiə olunması			X				

Sosial psixologiya						X	X
Ahıllarla sosial iş			X				
Qruplarla psixososial iş			X				
Sosial sığorta					X	X	
Sosial siyasətin təhlili		X			X		
HİV/QİÇS və vərəm ilə yaşayan insanlar, narkotik istifadəçiləri ilə sosial iş			X				
Deviant davranışlı şəxslərlə sosial iş			X				
Elmi-pedaqoji təcrübə							X
Elmi tədqiqat təcrübəsi	X						X
Magistrlik dissertasiyası	X			X		X	X

Gənclərlə iş

Tədris fəaliyyətinin (fənnin) adı	Proqramın təlim nəticələri						
	PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6	PTN 7
Akademik yazı və etika	X						
Layihələrin idarə olunması	X						
Sosial işə giriş			X				
Sosial işin nəzəriyyəsi və təcrübəsi			X				
Sosial kontekstdə insan davranışı				X			
Proqram qiymətləndirilməsi və monitorinqi		X					

Gənclərlə işin psixoloji əsasları						X	
Azərbaycanda gənclər və təhsil üzrə dövlət siyasəti		X					
İcmaların inkişafı				X			
Süni intellekt və gənclərlə işin innovativ üsulları			X			X	X
Gənclərlə iş metodikası							X
Gənclərin sosial problemləri						X	
Gənclərin psixologiyası və psixiatriyası						X	X
Sosial xidmət siyasəti			X				
Sosial siyasətin təhlili		X	X				
Könüllülük fəaliyyətinin təşkili					X		
Gənclərin məşğulluğu və əmək bazarı					X		
Elmi-pedaqoji təcrübə	X						X

Razılaşdırıldı:

Elm və təhsil nazirinin müavini

_____ İdris İsayev

_____ dosent Turxan Süleyman
İdman və xidmət ixtisasları qrupu üzrə işçi
qrupunun həmsədrləri

_____ Fuad Hacıyev

Elm, ali və peşə təhsili şöbəsinin müdiri

_____ Rəşad Rəsullu

